

Geniřleyen Tasdik Kapsamı / 49 No.lu Tebliğ 2025 İlk Yıl 2026 Daha Önemli

49 No.lu SMMM ve YMM Kanunu Genel Tebliği

- Gelir Vergisi Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında beyan edilen istisna, indirim ve özel vergi uygulamalarının tasdiki konusunda **uygulama birliğinin sağlanması ve belirsizliklerin giderilmesi amacıyla «Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 49)»** 30 Aralık 2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- Tebliğ ile, özetle, gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde yer alan belirli istisna, indirim ve özel uygulamalardan yararlanılabilmesi, yeminli mali müşavirler (YMM) tarafından düzenlenecek tasdik raporunun sunulması şartına bağlanmış; bu doğrultuda raporun kapsamı, düzenlenme şekli ve ibrazına ilişkin usul ve esaslar ayrıntılı olarak belirlenmiştir.
- Bu kapsamda, **Tebliğde öngörülen tutar ve nitelikleri taşıyan istisna ve indirimler bakımından YMM tasdik raporu düzenlenmesi zorunlu tutulmuş**, söz konusu raporun süresi içinde sunulmaması hâlinde ise ilgili vergi avantajlarından **yararlanılamayacağı** açıkça hükme bağlanmıştır. Raporların Temmuz 2026’da sunulmuş olması gerekiyor.
- 2025 ilk uygulama yılı ama 2026 için şimdiden çalışmaya başlamalı, sözleşmeler, faturalar, iş akışı, istisna koşullarının sağlanmış olması, yapılacak düzeltmeler ve çalışmalar son aya bırakılmamalı.

[2026/03 Vergi İstisnalarında Yeni Şart: YMM Tasdik Kapsamı Genişletildi!](https://taxia.com.tr/blog-202612-new-tax-incentives-need-to-be-certified-by-a-sworn-tax-advisor-report-783)

<https://taxia.com.tr/blog-202612-new-tax-incentives-need-to-be-certified-by-a-sworn-tax-advisor-report-783>

İstisna / İndirim / Uygulama Bazında Tasdikin Kapsamı

SIRA NO	İSTİSNA / İNDİRİM / UYGULAMA	İLGİLİ MEVZUAT	1. TASDİK SINIRI	2. TASDİK SINIRI	3. TASDİK SINIRI
1	Yurt Dışı İştirak Kazançları İstisnası	(5520 sayılı Kanun Madde 5/1-b)	500.000 TL'yi Aşması	Her Bir İstisna ve İndirimin 500.000 TL'yi Aşmaması Ancak Birden Fazla İstisna ve İndirim Toplamının 1.000.000 TL'yi Aşması	Bütün İndirim ve İstisna Tutarları Toplamının 1.000.000 TL'yi Aşması
2	Yurt Dışı İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası	(5520 sayılı Kanun Madde 5/1-c)	500.000 TL'yi Aşması		
3	Emisyon Primi Kazancı İstisnası	(5520 sayılı Kanun Madde 5/1-ç)	500.000 TL'yi Aşması		
4	Gayrimenkul Yatırım Fonları veya Ortaklıklarının Kazanç İstisnası (Esas Faaliyet Konusu İtibarıyla Gayrimenkul, Gayrimenkul Projeleri ve Gayrimenkule Dayalı Haklardan Oluşan Portföyü İşletmek Amacıyla Kurulanlar Dışında Kalanların Kazançları Hariç)	(5520 sayılı Kanun Madde 5/1-d/4)	500.000 TL'yi Aşması		
5	Taşınmaz ve İştirak Hisseleri ile Kurucu Senetleri, İntifa Senetleri, Rüçhan Hakları ile Girişim Sermayesi Yatırım Fonları Katılma Paylarının Satış Kazancı İstisnası	(5520 sayılı Kanun Madde 5/1-e ve Geçici Madde 16)	500.000 TL'yi Aşması		
6	Yurt Dışı İnşaat, Onarım, Montaj ve Teknik Hizmetler Kazanç İstisnası	(5520 sayılı Kanun Madde 5/1-h)	500.000 TL'yi Aşması		
7	Sınal Mülkiyet Haklarında İstisna	(5520 sayılı Kanun Madde 5/B)	500.000 TL'yi Aşması		
8	Türk Uluslararası Gemi Stolline Kayıtlı Gemilerin İşletmesinden ve Devrinden Sağlanan Kazanç İstisnası	(4490 sayılı Kanun)	500.000 TL'yi Aşması		
9	Serbest Bölgelerde Elde Edilen Kazanç İstisnası	(3218 sayılı Kanun)	500.000 TL'yi Aşması		
10	Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Elde Edilen Kazanç İstisnası	(4691 sayılı Kanun)	500.000 TL'yi Aşması		
11	Araştırma Altyapılarının Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetlerinden Elde Ettikleri Kazançlarda İstisna	(5550 sayılı Kanun)	500.000 TL'yi Aşması		
12	Ar-Ge İndirimi	(5520 sayılı Kanun Mülga Madde 10/1-a)	500.000 TL'yi Aşması		
13	Yurt Dışına Verilen Yazılım, Mühendislik, Eğitim ve Sağlık Hizmetleri Kazanç İndirimi	(193 sayılı Kanun Madde 89/13, 5520 sayılı Kanun Madde 10/1-g)	500.000 TL'yi Aşması		
14	Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi	(5520 sayılı Kanun Madde 10/1-i)	500.000 TL'yi Aşması		
15	İndirimi Gelir/Kurumlar Vergisi Uygulaması	(5520 sayılı Kanun Madde 32/A)	Tutar Sınırı Yok.		
16	İndirimi Gelir/Kurumlar Vergisi Uygulaması	(5520 sayılı Kanun Madde 32/6-7-8)	200.000 TL'yi Aşması		
17	Yerel ve Köresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi Uygulaması	(5520 sayılı Kanun Ek Madde 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13 ve Geçici Madde 17)	Tutar Sınırı Yok.		
18	Ar-Ge ve Tasarım İndirimleri	(5746 sayılı Kanun)	500.000 TL'yi Aşması		
19	Teknoloji Sermaye Desteği İndirimi	(5746 sayılı Kanun)	500.000 TL'yi Aşması		
20	Teknokent Sermaye Desteği İndirimi	(4691 sayılı Kanun)	500.000 TL'yi Aşması		
21	Yatırım İndirimi İstisnası (193 sayılı Kanunun Geçici Madde 61 İnci Maddesi Kapsamında Tevkifata Tabi Olmayanlar)	(193 sayılı Kanun)	500.000 TL'yi Aşması		
22	Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinin; "Beyan Edilecek Gelirlerden İndirim" Başlıklı Bölümünde Yer Alan "Diğer İndirimler" ile "İstisna Edilen Kazançlara İlişkin Bildirim" Başlıklı Bölümünde Yer Alan "Diğer İstisnalar"	(193 sayılı Kanun ile Diğer Kanunlar)	Satırıların Ayrı 1.000.000 TL'yi Aşması	İndirim ve İstisna Tutarı Toplamının 1.000.000 TL'yi Aşması	
23	Yıllık Kurumlar Vergisi Beyannamesinin; "Zarar Olisa Dahil İndirilecek İstisna ve İndirimler" Başlıklı Bölümünde Yer Alan "Diğer İndirimler ve İstisnalar" Satırı ile "Kazanç Bulunması Halinde İndirilecek İstisna Ve İndirimler" Başlıklı Bölümünde Yer Alan "Diğer İndirimler"	(5520 sayılı Kanun ile Diğer Kanunlar)	Satırıların Ayrı 1.000.000 TL'yi Aşması	İndirim ve İstisna Tutarı Toplamının 1.000.000 TL'yi Aşması	

Tasdik sınırları, her yıl yeniden değerlendirme oranının %50'si esas alınarak artırılacaktır.

Yurt Dışı İştirak Kazançları İstisnası

KVK Madde 5/1-b

Özü Nedir?

Kanunî ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan anonim ve limited şirket niteliğindeki şirketlerin sermayesine iştirak eden kurumların, bu iştiraklerinden elde ettikleri iştirak kazançları belirli şartlarla kurumlar vergisinden istisnadır.

Bazı İstatistikler

Bu istisna genellikle: çok uluslu şirketler, holding yapıları ve yurt dışı iştirak portföyü olan firmalar tarafından kullanılır.

İstisna Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ İştirakin kuruluş yerinin, kurulduğu ülke yetkili otoritesinden alınan bir belge ile ortaya konması,
- ❖ İştirakin iş bakımından muamelelerinin bilfiil toplandığı ve idare edildiği yerin tespiti bakımından Türkiye'de gerçekleştirilen herhangi bir muamelenin olup olmadığı, eğer var ise tüm iş ve işlemler içindeki ağırlığının, iştirakin yönetim yapısı, yöneticilerin bulunduğu yer, iştirak yönetim süreci gibi hususlar dikkate alınarak iştirakin iş merkezinin Türkiye'de oluşmadığının ortaya konulması,
- ❖ İştirak hissedarları ve bunların hisse oranlarına ilişkin bilgiler, bu bilgilerin ilgili ülkede şirket sicil kayıtlarından sorumlu otoriteden alınmış belge ile desteklenip desteklenmediği,
- ❖ İştirak hissesinin elde edilme tarihinin şirket kayıtlarından belirlenmesi ve ilgili ülke yetkili otoriteden alınan belge ile desteklenmesi, buna göre geçen sürenin hesaplanması,
- ❖ İştirak kazancının, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilip edilmediği,

Tartışmalı Konular

- Şartların ölçümü (oran, süre, kapsam)
- Yabancı şirketin fiili yönetim merkezi neresi?
- Türkiye'ye transfer şartının yerine getirilme yöntemi

Yurt Dışı İştirak Hissesi Satış Kazancı İstisnası

KVK Madde 5/1-c

Özü Nedir?

Tam mükellef anonim şirketlerin, en az iki yıl elde tuttıkları yurt dışı iştirak hisselerinin satışından doğan kazançlar, belirli şartlarla kurumlar vergisinden istisnadır.

Bazı İstatistikler

Bu istisna genellikle: çok uluslu şirketler, holding yapıları ve yurt dışı iştirak portföyü olan firmalar tarafından kullanılır.

İstisna Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ Şirketin anonim şirket olup olmadığı
- ❖ Yurt dışı iştiraklerin şartları sağlayıp sağlamadığı ve son bir yılda bu şartların korunup korunmadığı
- ❖ İştirak hisselerinin elde edilme ve satış tarihleri ile elde tutma süresi
- ❖ Şirket aktifinin yapısı ve iştiraklerin bu yapı içindeki payı
- ❖ İştiraklerin sermaye yapısı, ortaklık oranları ve bunların resmi belgelerle tevsiki
- ❖ İştiraklerin kurulu olduğu yer, hukuki niteliği ve Türkiye’de yönetilip yönetilmediği

Tartışmalı Konular

- Şartların ölçümü (oran, süre, kapsam)
- Yabancı şirketin niteliğinin tespiti
- Yeni vergi düzenlemeleriyle (asgari vergi) etkisinin değişmesi

Emisyon Primi Kazancı İstisnası

KVK Madde 5/1-ç

Özü Nedir?

Anonim Şirketlerin kuruluş aşamasında veya sermaye artışı sırasında ihraç ettikleri payların, itibari değerini aşan kısmı kurumlar vergisinden istisnadır. Yani 100 liralık hisseye 100 milyon TL ödenmesinin lafzi karşılığıdır.

Bazı İstatistikler

Yapılan araştırmalar çerçevesinde, anonim şirketlerin yaklaşık %3'ünün emisyon primi istisnasından faydalandığı tahmin edilmektedir.
(Beyanname Özetleri-2013- GİB)

İstisna Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ İstisnadan yararlanacak anonim şirketin mevcut sermaye yapısı, artırılan sermaye tutarları ve bu artırımlara ilişkin genel kurul kararları
- ❖ Mevcut ortakların rüçhan hakkı kullanımına/kısıtlanmasına ilişkin bilgiler ve bu yöndeki genel kurul kararları
- ❖ Yeni payların primli veya primsiz olarak çıkarılması esasları
- ❖ Yeni payların satış bedeli ve emisyon priminin nasıl hesaplandığı
- ❖ Sermaye artırımını ile ilgili giderler
- ❖ İstisna tutarının hesaplanmasına ilişkin çalışmalar

Tartışmalı Konular

- Emisyon primi kazanç mı? Yoksa bir sermaye unsuru mu?
- Emisyon primi tutarı nakdi sermaye indiriminden neden yararlanamıyor?
 - Limited şirketler neden kanunda sayılmamış?
- Emisyon priminin yasal yedek akçe olarak tutulup tutulamayacağı ve dağıtılıp dağıtılamayacağı hususu.

Yurt Dışı İnşaat, Onarım, Montaj ve Teknik Hizmetler Kazanç İstisnası

KVK Madde 5/1-h

Özü Nedir?

Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye'de genel sonuç hesaplarına aktarılan kazançlar, kurumlar vergisinden istisnadır.

Bazı İstatistikler

Yurt dışı müteahhitlik faaliyetlerinde, üstlenilen toplam proje büyüklüğüne kıyasla Türkiye'ye transfer edilen gelirlerin payı yalnızca yaklaşık %3 düzeyinde kalmaktadır. (15 Mayıs 2023/Ekonomim)

İstisna Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ İşin inşaat, onarım veya montaj kapsamında olduğunu gösteren sözleşme ve ilgili destekleyici belgeler
- ❖ Faaliyetin yürütüldüğü ülke, lokasyon, personel yapısı ve işin fiilen nerede gerçekleştirildiğine ilişkin bilgiler
- ❖ Faaliyette bulunulan ülke mevzuatına göre hesap döneminin kapanış zamanı
- ❖ Elde edilen kazancın kurum hesaplarına hangi dönemde intikal ettirildiği
- ❖ Kazancın muhasebeleştirilmesinde esas alınan kur bilgisi
- ❖ Türkiye'deki merkez ile yurt dışı birimler (şube/işyeri) arasındaki ilişkilerin muhasebe kayıtlarında izlenme yöntemi
- ❖ Geçici olarak yurt dışına gönderilen makine ve teçhizat için amortisman uygulaması
- ❖ Merkez genel giderlerinden yurt dışı faaliyetlere verilen pay ve hesaplama yöntemi
- ❖ Geçici ihraç edilen makine ve teçhizatın Türkiye'ye dönüşünde yapılan değerlendirme işlemleri
- ❖ Gelirin Türkiye'ye getirilmesi halinde oluşabilecek kur farklarının muhasebeleştirilmesi

Tartışmalı Konular

- Yurtdışı kazançları kapsayan iki ayrı istisna rejimin (şube kazançları istisnası) birlikte nasıl değerlendirileceği
 - Kazancın Türkiye'ye getirilme şartının olmaması
 - «Teknik Hizmet» kavramının açık olmaması

Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna

KVK Madde 5/B

Özü Nedir?

Türkiye’de gerçekleştirilen Ar-Ge, yenilik ve yazılım faaliyetleri sonucu ortaya çıkan patentli veya faydalı model belgeli buluşlardan elde edilen; kiralama, satış, devir, seri üretim ve üretimde kullanım kaynaklı kazançların buluşa atfedilen kısmının %50’si kurumlar vergisinden istisnadır.

Bazı İstatistikler

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü’nün Ağustos 2026 verilerine göre, Ar-Ge merkezlerinde gerçekleştirilen 49.447 patent başvurusunun 17.861’i tescil edilmiştir.

İstisna Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ Mükellefin patent veya faydalı model üzerinde tekel hakkına sahip olup olmadığı
- ❖ Ar-Ge, yenilik ve yazılım faaliyetlerinin Türkiye’de yapılıp yapılmadığı
- ❖ Patent veya faydalı model belgesinin gerekli inceleme/rapor süreçlerinden geçerek alınıp alınmadığı
- ❖ Buluş üretimde kullanılıyorsa, buna ait kazanç payının teknik olarak ayrıştırılması
- ❖ İstisna kapsamındaki ve kapsam dışı faaliyetlere ait giderlerin doğru şekilde ayrılması
- ❖ Patent veya faydalı model süresinin geçip geçmediği
- ❖ Kazancın serbest meslek kazancı veya gayrimenkul sermaye iradı kapsamında elde edilmesi halinde 5 yıllık sürenin tespiti

Tartışmalı Konular

- Üretim sürecinde kullanılan buluşlarda patente ait olan kısmın teknik ve mali açıdan ayrıştırılması
 - Fason üretimde istisna uygulanıp uygulanmayacağı
 - Diğer teşviklerle birlikte kullanım (çifte avantaj sorunu)

Serbest Bölgelerde Elde Edilen Kazanç İstisnası

3218 sayılı Kanun

Özü Nedir?

Serbest bölgelerde faaliyet göstermek üzere ruhsat almış kişilerin, bu ruhsat kapsamındaki faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar, ruhsat süresi boyunca gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır.

Bazı İstatistikler

Türkiye’de 2025 yılı sonu itibariyle 19 adet serbest bölge bulunmaktadır.

İstisna Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ Ruhsat tarihine göre istisna durumu
- ❖ Kayıtların istisna ve diğer kazançları ayırtıracak şekilde tutulması
- ❖ Ortak gider ve maliyetlerin doğru dağıtımı
- ❖ Amortismanların uygun dağıtımı
- ❖ Ruhsat süresine ilişkin belgeler
- ❖ İmalat yapanlar için: Ruhsat, sanayi sicil belgesi ve kapasite raporu / Üretim faaliyetleri, fason işlemler ve kapsam dışı üretim/satışlar
- ❖ Faaliyetlere ilişkin: Yurt içi ve yurt dışı satışlar / Fason üretimin kapsamı, kapasiteyle uyumu ve organizasyon yapısı / Emtia alım-satımı yapılıp yapılmadığı

Tartışmalı Konular

- İhracat – yurt içi satış ayrımı (2024–2025 değişiklikleri sonrası istisna sadece ihracat kazançlarına tanınması)
 - Faaliyet ruhsatında yazılı alan dışındaki işlemler için istisna uygulanmaması
 - Fason üretim tartışmaları

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Elde Edilen Kazanç İstisnası

4691 sayılı Kanun

Özü Nedir?

Teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyet gösteren gerçek kişi veya şirketlerin, münhasıran bu bölgedeki yazılım, tasarım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 2028 yılı sonuna kadar tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bazı İstatistikler

Ülkemizde toplam 115 «Teknoloji Geliştirme Bölgesi» bulunmakta, 13.452 firmada 134.686 bin personel değer üretmektedir.
(Ağustos 2026 itibarıyla)

İstisna Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ İstisna kapsamındaki ve kapsam dışındaki hasılat, maliyet ve giderlerin ayrı tutulup tutulmadığı ve kayıtların bu ayrımı yansıtıp yansıtmadığı
- ❖ İstisna kapsamındaki faaliyetlerden elde edilen kazancın, ilgili maliyet ve giderler düşülerek hesaplanıp hesaplanmadığı
- ❖ İstisna olan faaliyetlerin zararlı sonuçlanması halinde, bu zararların istisna kapsamında olmayan diğer faaliyetlere ilişkin kazançlardan indirilip indirilmediği
- ❖ Geri ödeme koşuluyla sermaye desteği olarak yardım alınıp alınmadığı
- ❖ TÜBİTAK vb. kurumlar tarafından hibe şeklinde sağlanan destek tutarları ile diğer kurumların bu mahiyetteki her türlü bağış ve yardımlarının, kurum kazancına dâhil edilip edilmediği
- ❖ Muhasebe kayıt düzeninin istisna kazancın tespitine yönelik şekilde takip edilip edilmediği
- ❖ İstisna faaliyetler ile istisna kapsamında olmayan faaliyetlere isabet eden genel yönetim giderlerinin dağıtımına konu edilip edilmediği
- ❖ İstisna tutarının hesaplanmasına ilişkin çalışmalar (düzenlenecek ayrıntılı tablolar)

Tartışmalı Konular

- Bölgede geliştirilen ürünün seri üretiminden doğan ticari kazanç istisnaya dahil mi? (Proje tiplerinin tespiti önemli!)
- Kazanç hesaplamasında müşterek giderlerin dağıtımı.
- 2025 yılı için istisna kazanç tutarında «YMM ile çalışmak istemeyenler istisnadan vaz geçebilir mi?»

Yurt Dışına Verilen Yazılım, Mühendislik, Eğitim ve Sağlık Hizmetleri Kazanç İndirimi

GVK Madde 89/13 - KVK Madde 10/1-ğ

Özü Nedir?

Türkiye'de yerleşik olmayanlara verilen ve münhasıran yurt dışında yararlanılan yazılım, mühendislik, tasarım, çağrı merkezi ve veri hizmetleri ile eğitim/sağlık hizmetlerinden elde edilen kazanç matrahtan indirilir.

Oran: 2025 dönemi %80 — 2026 ve sonrası %100
(11257 s. CBK).

Bazı İstatistikler

Türkiye 2025 toplam ihracatı 273,4 milyar \$ (Cumhuriyet rekoru). Teşvik; dijital hizmet ihracatını büyütme ve beyin göçünü azaltma amacını taşır.

İndirim Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ Ana sözleşmedeki esas faaliyet konusu ve her bir iş koluna ait hizmetin fiilen veriliş verilmediği
- ❖ Hizmetin münhasıran yurt dışı mukimi için yapılması ve münhasıran yurt dışında yararlanılması
- ❖ Faturanın yurt dışı mukimi adına düzenlenmesi; hizmet alanın unvanı, ülkesi, fatura tarih/sayısı ve bedeli
- ❖ Eğitim/sağlık hizmetlerinde ilgili bakanlığın izin-denetimi; yararlanıcının yurt dışında olması
- ❖ Kazancın tamamının, beyanname verilme tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi (7491 Kanun ile gelen şart)
- ❖ Kazancın kayıtlarda ayrı izlenmesine ilişkin düzenlemelere uyulması
- ❖ Bu açıklamalar ve gerekli diğer hususlar dikkate alınarak indirim tutarı düzenlenecek tablolarda ayrıntılı olarak gösterilmelidir.

Tartışmalı Konular

- %100 indirim sıfır vergi değildir: kazanç yurt içi asgari KV (32/C) matrahından düşülemediğinden üzerinden %10 asgari KV doğabilir.
 - Serbest bölgelere verilen hizmetler yurt dışı sayılmaz, indirim yok (GİB özelgeleri).
 - Montaj, kalite kontrol gibi kapsam dışı hizmetler indirimde girmez.
- Aynı kazanca KVK md.32/7 (5 puan) ile birlikte: 10/1-ğ'den indirilen kısım düşüldükten sonra kalana indirimli oran uygulanır.

Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi

KVK Madde 10/1-ı

Özü Nedir?

Sermaye şirketlerinin sermaye ödemesi veya artışlarında 5 yıl boyunca hesaplanan farazi bir %50 indirim uygulaması. Nakdi sermaye artışlarının, yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için bu oran %75 olarak uygulanır.

Bazı İstatistikler

Gelir İdaresinin vergi harcama raporuna göre 2026 yılında bu kapsamda alınmayan vergi tutarı 7,7 milyar TL olarak öngörülmüş.

İndirim Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ Nakdi sermaye artışının yurt dışından getirilen nakitle karşılanıp karşılanmadığı,
- ❖ İndirim tutarının hesaplanmasında dikkate alınmaması gereken sermaye artışları,
- ❖ Sermayenin nakit olarak karşılanmayan kısmı için indirim uygulanmadığı,
- ❖ Sermaye avansları için indirim hesaplanıp hesaplanmadığı,
- ❖ İndirimin uygulama dönemleri,
- ❖ Kazanç yetersizliği nedeniyle indirim konusu edilemeyen tutarın sonraki dönemlere devrine ilişkin bilgiler,
- ❖ İndirimden yararlanıldıktan sonra sermaye azaltımı yapılıp yapılmadığı,
- ❖ Nakdi sermaye artışı yapılmadan önce sermaye azaltımına gidilip gidilmediği,
- ❖ Mükellef için uygulanacak indirim oranı, bu oranın belirlenmesine ilişkin bilgi ve belgeler,
- ❖ Taahhüt edilen sermaye artırımı tutarının nakit olarak şirketin banka hesabına fiilen yatırıldığına ilişkin olarak bu işlemleri içeren ve ilgili banka şubesi tarafından onaylanmış banka hesap özeti,
- ❖ Bu açıklamalar ve gerekli diğer hususlar dikkate alınarak indirim tutarı, düzenlenecek tablolarda ayrıntılı olarak gösterilmelidir.

Tartışmalı Konular

- Yurt dışından gelen sermaye (%75 oran) belgelendirme çok önemli.
- Holdinglerde daha önemli bir konu haline geliyor.
- Sermaye azaltımı yapıldıysa dikkatli olunmalı.
- Sermayenin kaynağı çok önemli. Nakit olması şartı var. Nakit benzeri netleşmeli.

Halka Arz Edilen Kurumlarda İndirimli Kurumlar Vergisi

KVK Madde 32/6

Özü Nedir?

Payları Borsa İstanbul'da ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların kazançlarına, 5 hesap dönemi boyunca KV oranı 2 puan indirimli uygulanır. Banka/finansal kuruluşlar hariçtir. Oran / Dönem: 2 puan (%25 → %23) · 5 dönem · 2025 ve sonrası.

Bazı İstatistikler

Teşvik, şirketleri sermaye piyasasına yönlendirip kayıtlılığı artırmayı amaçlar. 2025'te ilk halka arz iştahı 2023 rekor yılına (yaklaşık 50 ihraç) göre yavaşladı; güncel sayı SPK verilerinden teyit edilmelidir.

İndirimli Oran Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ İlk halka arz sürecine ilişkin belgeler: esas sözleşme değişikliği, genel kurul kararı, halka arz oranı ve fiyatı
- ❖ SPK ve Borsa İstanbul başvurusu, izahnamenin onaylanması, satış sonuçlarının duyurulması, borsa kotuna alınma
- ❖ İndirime başlanan hesap dönemi; raporun indirimin kaçınıcı dönemine ait olduğu ve indirimin biteceği dönem
- ❖ Halka arz döneminden itibaren 5 yıl içinde tasfiye, devir veya tam bölünme yoluyla infisah olup olmadığı
- ❖ En az %20 pay oranı şartının indirim süresi boyunca korunup korunmadığı
- ❖ Bu açıklamalar ve gerekli diğer hususlar dikkate alınarak kurumlar vergisi oranının indirimli uygulamasına ilişkin tutarlar, düzenlenecek tablolarda ayrıntılı olarak gösterilmelidir.

Tartışmalı Konular

- %20 pay şartı 5 yıl içinde kaybedilirse, alınmayan vergiler ceza uygulanmaksızın gecikme faizi ile geri alınır.
 - Banka, finansal kiralama, faktoring, sigorta/reasürans, emeklilik vb. kurumlar yararlanamaz.
 - Alınmayan vergi yurt içi asgari KV'den düşülür (32/C-3) → koruma vardır.
 - 32/7 (ihracat) ve/veya 32/8 (üretim) indirimleriyle birlikte uygulanabilir.

İhracat Yapan Kurumlarda İndirimli Kurumlar Vergisi

KVK Madde 32/7

Özü Nedir?

İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına KV oranı 5 puan indirimli uygulanır. Aracılı ihracat (DTSS/SDTŞ üzerinden) kazançları da kapsamdadır.
Oran / Dönem: 5 puan (%25 → %20) · 2023'ten (7456 s. Kanun).

Bazı İstatistikler

Türkiye 2025 ihracatı 273,4 milyar \$ (rekor, +%4,4); sanayi ihracatı 194,8 milyar \$; imalat sanayinin ihracat payı yaklaşık %94. Teşvikin uygulama tabanı çok geniştir.

İndirimli Oran Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ İhracat faaliyetiyle iştigal; ihracatın konusu (mal/hizmet), faturalar ve gümrük belgelerine ilişkin bilgiler
- ❖ İndirimin münhasıran ihracat faaliyetinden elde edilen kazançta uygulanması
- ❖ Aracılı ihracat sözleşmesi varlığı; DTSS/SDTŞ üzerinden elde edilen ihracat kazancı
- ❖ İhracat + diğer faaliyet birlikteyse indirim matrahı [$\text{Matrah} \times (\text{İhracat kazancı} / \text{TBK})$], gider dağılımı, kur farkı
- ❖ İhracat kazancının başka istisna/indirime veya başka bir indirimli orana konu edilip edilmediği
- ❖ İhracat faaliyetinden elde edilen kazancın diğer mevzuat hükümleri kapsamında istisna ve/veya indirime konu edilip edilmediği,
- ❖ İhracat faaliyetinden elde edilen kazanç için diğer mevzuat hükümleri kapsamında kurumlar vergisi oranının indirimli hesaplanıp hesaplanmadığı,

Tartışmalı Konular

- İmalatçıda ihracata isabet eden kazanç 32/7'den (5 puan) yararlanıyorsa, aynı kısma 32/8 (1 puan) ayrıca uygulanmaz.
 - Hizmet ihracı kazancının 10/1-ğ ile indirilen kısmına 5 puan uygulanmaz; yalnızca kalana uygulanır.
 - İndirim matrahı, ihracat kazancını ve safi kurum kazancını aşamaz.
 - Alınmayan vergi yurt içi asgari KV'den düşülür → koruma vardır.

Üretim Faaliyetinde İndirimli Kurumlar Vergisi

KVK Madde 32/8

Özü Nedir?

Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim yapan kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına KV oranı 1 puan indirimli uygulanır. İki şart birlikte sağlanmalıdır.
Oran / Dönem: 1 puan (%25 → %24) · 2025 ve sonrası.

Bazı İstatistikler

İmalat sanayi, 2025 ihracatının yaklaşık %94'ünü oluşturur; sanayi sicil belgesi bu indirimin kapı anahtarıdır. ISO 500'de Ar-Ge yapan kuruluş sayısı 273 ile 2018 sonrası rekor.

İndirimli Oran Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ Sanayi sicil belgesine sahip olma ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal etme şartlarının birlikte sağlanması
- ❖ İndirimin münhasıran üretim faaliyetinden elde edilen kazançta uygulanması
- ❖ Üretim + diğer faaliyet birlikteyse indirim matrahı [$\text{Matrah} \times (\text{Üretim kazancı} / \text{TBK})$], gider dağılımı, kur farkı
- ❖ Üretim kazancının istisnaya konu edilmesi halinde, istisna kısmın indirimli oran matrahından (ve TBK'den) çıkarılması
- ❖ Üretim faaliyetinden elde edilen kazancın diğer mevzuat hükümleri kapsamında istisna ve/veya indirimle konu edilip edilmediği,
- ❖ Üretim faaliyetinden elde edilen kazanç için diğer mevzuat hükümleri kapsamında kurumlar vergisi oranının indirimli hesaplanıp hesaplanmadığı,

Tartışmalı Konular

- İhracata isabet eden üretim kazancı 32/7'den (5 puan) yararlanırsa, o kısma 32/8 (1 puan) ayrıca uygulanmaz.
 - 1 puan indirim tutarı, üretim kazancını ve safi kurum kazancını aşamaz.
- Yazılım/bilişim üretiminin üretim sayılıp sayılmadığı tartışmalı; sanayi sicil belgesi kapsamı kritiktir.
 - Alınmayan vergi yurt içi asgari KV'den düşülür → koruma vardır.

İndirimli Gelir/Kurumlar Vergisi Uygulaması (Yatırım Teşvik)

KVK Madde 32/A

Özü Nedir?

Yatırım teşvik belgesi kapsamındaki yatırımlardan elde edilen kazanç, yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oranlı vergi uygulanır. Oranlar teşvik belgesinde yazılıdır. Tasdik: tutar sınırı OLMAKSIZIN zorunlu (1 TL dahi rapor şart).

Bazı İstatistikler

32/A, teşvik sisteminin vergisel ayağının en güçlü aracıdır; yatırıma katkı tutarı endekslenerek izleyen yıllara taşınabilir. 2026 vergi harcama tutarı 177 milyar TL ile listenin en başlarında yer alıyor.

Uygulama Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ Teşvik belgesi/belgelerinin tarih-sayısı; yatırım türü (komple yeni, tevsi vb.) ve konusu
- ❖ Yatırıma katkı oranı, vergi indirim oranı; tamamlama vizesi; yatırımın devam edip etmediği
- ❖ İmalat sanayine yönelik belgelerde ilave indirim hakkının oranı (US-97 kodları kapsamı)
- ❖ Dönemler itibarıyla fiili yatırım harcamaları; tevsi yatırımda sabit kıymet icmal listesi ve oranlama
- ❖ İzleyen yıllara devreden endeksleme tutarları; matrah ve ödenecek vergiye etkisinin tablolarla gösterimi
- ❖ Tevsi yatırımı bulunması durumunda, buna ilişkin hesaplama tablosu,
- ❖ İndirim uygulamasının gelir/kurumlar vergisi matrahı ile ödenecek gelir/kurumlar vergisini ne şekilde etkilediğine ilişkin açıklama ve hesaplamalar,

Tartışmalı Konular

- 32/A için tutar sınırı yoktur; 49 No.lu Tebliğ uyarınca her hâlde tasdik zorunludur.
- Tevsi yatırımda indirimli orana tabi kazanç tespiti (oranlama yöntemi) sık ihtilaf konusudur.
- Asgari KV ile etkileşim: 32/A nedeniyle alınmayan vergi asgari KV'den düşülür; bu koruma 2/8/2024 öncesi alınmış belgeler içindir.

Yerel ve Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi Uygulaması

KVK Ek Madde 1-13 ve Geçici Madde 17

Özü Nedir?

Konsolide hasılatı 750 milyon Avro'yu aşan çok uluslu grupların (ÇÜİ) bağlı işletmelerinde, her ülkede en az %15 efektif vergi yükü sağlayan tamamlayıcı vergidir. Yerel (QDMTT) ve küresel (IIR/UTPR) ayağı vardır; 2024'ten itibaren uygulanır.

Bazı İstatistikler

Eşik CbCR ile aynı: 750 mn Avro. Türkiye'de 50'den fazla Türk merkezli ÇÜİ grubu kapsamda; 2024 için öngörülen ilave yük ~40 milyar TL.
(Geçiş beyanı — Küresel ATV/GIR: 30.06.2026)

Uygulama Şartlarının Sağlanmasına İlişkin Tespitler

- ❖ Konsolide hasılat sınırının (750 milyon Avro) karşılanıp karşılanmadığı; Avro karşılığının doğru tespiti ve hesap döneminin 12 aydan farklı olduğu hâllerin değerlendirilmesi (Ek Md.1)
- ❖ İşletme bazlı kazanç/zarar ile düzeltilmiş kapsanan vergilerin doğru hesaplanıp bağlı işletmeler arasında doğru tahsis edilip edilmediği (Ek Md.5)
- ❖ Reel ekonomik faaliyete dayalı kazanç indirimi (SBIE), ATV matrahı, oranı ve ek cari dönem ATV tutarının doğru hesaplanması (Ek Md.6)
- ❖ Güvenli liman ve De Minimis şartları: CbCR, UTPR ve QDMTT güvenli limanları ile hasılat/kazanç eşiklerinin sağlanıp sağlanmadığı (Ek Md.2/1-g, 17/1, 5/8)
- ❖ Uluslararası deniz taşımacılığı kazanç istisnası kapsamına giren ve bağlantılı faaliyetler ile istisna sınırının doğru tespiti (Ek Md.3/5-8)
- ❖ 0063 (Yerel ATV) ve 0064 (Küresel ATV) mükellefiyetlerinin tesisi ile beyan, GIR ve bildirim formu yükümlülüklerine uyum
- ❖ İlgili mevzuat uyarınca yer verilmesi gereken diğer hususlar ile hesaplanan tutarları gösterir ayrıntılı tabloların düzenlenmesi

Tartışmalı Konular

- Tamamlayıcı verginin yurt içi kurumlar vergisinden mahsup edilememesi (çifte vergilendirme riski).
- İndirimli KV ve yatırım teşviki avantajının %15 efektif oran nedeniyle tamamlayıcı vergiyle geri alınması.
- GIR-MCAA bilgi değişimi ve QDMTT/IIR'nin OECD'ce «nitelikli» sayılması süreci.

taxademy

Teşekkürler